

ÎNCHEIERE

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței,
judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Victor Burduh
Aliona Miron
Nina Vascan

examinând cererea depusă de către recurentul Nicolai Galici cu privire la recuzarea judecătorului Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție Nicolae Craiu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Macovei împotriva lui Nicolai Galici cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere, încasarea prejudiciului cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum și compensarea cheltuielilor de judecată,

constată:

La 05 decembrie 2016, Ion Macovei a depus cerere de chemare în judecată, care pe parcursul examinării cauzei a cost concretizată, împotriva lui Nicolai Galici cu privire la încasarea sumei de 120 000 de euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 1 286 186 de lei, a prejudiciului cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum pentru perioada 24 martie 2015 – 27 octombrie 2019 în sumă de 545 238 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 24 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ion Macovei (vol. III, f.d. 22, 27-32).

La 30 ianuarie 2020, Ion Macovei a declarat apel împotriva hotărârii din 24 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (vol. III, f.d. 24-25).

Pe parcursul examinării cauzei în apel, Ion Macovei a depus cereri în temeiul art. 372 alin. (3) din Codul de procedură civilă, prin care a solicitat suplimentar încasarea de la Nicolai Galici în beneficiul său a dobânzii de întârziere în sumă de 118 223 de euro, pentru perioada 30 iunie 2020 – 14 iulie 2020 (vol. III, f.d. 72, 90).

Prin decizia din 21 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Ion Macovei.

S-a casat hotărârea din 24 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o hotărâre nouă, prin care:

S-a admis parțial acțiunea depusă de Ion Macovei.

S-a încasat de la Nicolai Galici în beneficiul lui Ion Macovei prejudiciul material în mărime de 1 829 460 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 1 068 103,94 de lei și cheltuielile judiciare cu titlu de taxă de stat în sumă de 9 850 de lei, cheltuielile pentru expertiză în mărime de 5 200 de lei, cheltuielile pentru eliberarea actelor în sumă de 2 593 de lei, cheltuielile pentru executare în mărime de 5 440 de lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 23 450 de lei, iar în total 2 944 096,94 de lei.

În rest, acțiunea s-a respins.

S-a încasat de la Nicolai Galici în beneficiul statului taxa de stat de a cărei plată a fost scutit apelantul în mărime de 25 000 de lei (vol. III, f.d. 101-102, 103-114).

Prin decizia din 07 iulie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Nicolai Galici, reprezentat de avocatul Sergiu Cotruța.

S-a casat integral decizia din 21 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și s-a remis cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată (vol. IV, f.d. 6-12).

Rejudecând cauza, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 14 decembrie 2021, a admis apelul declarat de către Ion Macovei și a casat hotărârea din 24 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, adoptând o hotărâre nouă, prin care:

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Ion Macovei.

S-a încasat de la Nicolai Galici în beneficiul lui Ion Macovei suma de 1 829 460 de lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 1 051 663 de lei cu titlu de dobândă de întârziere și cheltuielile de judecată suportate, constituite din: taxa de stat achitată în mărime de 9 850 de lei, cheltuielile pentru expertiză în mărime de 5 200 de lei, cheltuieli pentru eliberarea actelor în sumă de 2 593 de lei, cheltuieli pentru executare în mărime de 5 440 de lei și cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 23 450 de lei, în total – 2 927 656 de lei.

În rest, acțiunea înaintată de Ion Macovei s-a respins ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Nicolai Galici în beneficiul statului taxa de stat, de care Ion Macovei a fost scutit în mărime de 25 000 lei.

S-a respins ca neîntemeiată cererea de întoarcere a executării înaintată de Nicolai Galici (vol. IV, f.d. 123, 124-139).

La 15 decembrie 2021, Nicolai Galici, reprezentat de avocatul Sergiu Cotruța, a declarat recurs împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei recurate și menținerea hotărârii din 24 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (vol. V, f.d. 2-20)

Prin încheierea din 13 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat admisibil recursul declarat de Nicolai Galici împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și s-a transmis Colegiului lărgit pentru examinare în fond.

Ca rezultat al repartizării automat-aleatorii a dosarelor, cauza civilă nr. 2ra-141/22 a fost repartizată judecătorului raportor Maria Ghervas, care face parte din componența completului nr. 1.

Prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 139 din 27 decembrie 2021 „Cu privire la constituirea completelor de judecată pentru anul 2022” în cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ a Curții Supreme de Justiție a fost constituit inter alia completul de judecată nr. 1 pentru examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel, în materie civilă, în componență magistraților: Svetlana Filincova (președinte), Galina Stratulat, Maria Ghervas, Dumitru Mardari și Victor Burduh (judecători).

Având în vedere că judecătorii Svetlana Filincova și Dumitru Mardari nu pot participa la examinarea cauzei, din motiv că anterior au participat la examinarea cauzei în ordine de recurs, făcând parte din membrii completului de judecată care a emis decizia din 07 iulie 2021 a Curții Supreme de Justiție (dosarul nr. 2ra-13/21), prin care au restituit cauza pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, iar magistratul Victor Burduh nu poate participa la examinarea cauzei, deoarece a fost admisă declarația de abținere a acestuia de la judecată, acești membri ai completului au fost înlocuiți prin încheierea președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție.

Așa, prin încheierea din 09 iunie 2022 a Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție, s-au schimbat membrii completului de judecată pentru examinarea recursului declarat de Nicolai Galici, reprezentat de avocatul Sergiu Cotruța, împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, după cum urmează: Maria Ghervas (președinte), Nina Vascan, Nicolae Craiu, Mariana Pitic și Aliona Miron (judecători).

La 15 iunie 2022, recurentul Nicolai Galici a depus cerere de recuzare a judecătorului Nicolae Craiu, în temeiul art. 50 alin. (1) lit. d) și e) din Codul de procedură civilă.

În motivarea cererii de recuzare a invocat că magistratul Nicolae Craiu a făcut parte din membrii completului de judecată care anterior a judecat prezenta cauză în oriunde de recurs și a trimis-o spre rejudecare în instanța de apel, iar acest fapt denotă că magistratul dat are o idee preconcepută asupra soluției asupra fondului cauzei.

La fel, recurentul Nicolai Galici a menționat că judecătorul Nicolae Craiu a participat la examinarea altor cauze conexe, în care el a avut calitatea procesuală de participant la proces,

Din aceste considerente, recurentul Nicolai Galici a considerat că este îndreptățit să creadă că judecătorul Nicolae Craiu se află în imposibilitate să examineze cauza, pentru a nu afecta buna desfășurare a actului de justiție și a nu exista bănuieli de lipsă de imparțialitate.

Examinând argumentele expuse în cererea de recuzare depusă de către Nicolai Galici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a o respinge ca neîntemeiată, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 52 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, dacă există temeiurile specificate la art. 50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul,

interpretul, grefierul sunt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau este examinată din oficiu de către instanță.

Propunerea de recuzare și de abținere de la judecată se face oral sau în scris pentru fiecare în parte, trebuie să fie motivată și prezentată pînă la începerea dezbaterii cauzei în fond. Cererea de recuzare și cererea de abținere de la judecată pot fi înaintate mai târziu doar dacă autorul lor a aflat de existența temeiului recuzării sau abținerii după ce a început judecarea cauzei în fond.

La rîndul său, art. 50 alin. (1) din Codul de procedură civilă prescrie că judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă:

a) la judecarea anterioară a cauzei a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator;

b) se află în raporturi de rudenie pînă la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate pînă la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora;

b¹) o rudă a sa pînă la al patrulea grad inclusiv sau un afin pînă la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași cauze;

b²) este rudă pînă la al patrulea grad inclusiv sau afin pînă la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată;

c) este reprezentantul legal al uneia dintre părți;

d) și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă;

e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Implicit speței Colegiul constată că, drept teme de recuzare, Nicolai Galici a invocat că suspiciunile sale în privința imparțialității magistratului Nicolae Craiu sunt bazate pe faptul că acesta anterior a participat la examinarea prezentului litigiu în ordine de recurs și a făcut parte din membrii completului de judecată ce au trimis cauza spre rejudecare în ordine de apel, precum și pe faptul că judecătorul Nicolae Craiu anterior a participat la examinarea altor cauze conexe, în care recurentul a avut calitatea procesuală de participant la proces.

Colegiul apreciază ca fiind neîntemeiat argumentul invocat de către Nicolai Galici, precum că magistratului Nicolae Craiu anterior a participat la examinarea prezentului litigiu în ordine de recurs. Or, anterior, prezenta cauză civilă a fost examinată de către Curtea Supremă de Justiție în ordine de recurs în secțiunea a II-a doar la 07 iulie 2021, în rezultatul căreia s-a casat integral decizia din 21 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și s-a remis cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată (vol. IV, f.d. 6-12).

Relevant este că, la 07 iulie 2021, prezenta cauză a fost examinată de către un complet de judecători în componența: Svetlanei Filincova (președinte), Galina Stratulat, Iurie Bejenaru, Dumitru Mardari și Ala Cobăneanu (judecători).

Respectiv, se atestă că magistratul Nicolae Craiu nu a făcut parte din membrii completului de judecată care anterior a participat la examinarea prezentei cauze.

De asemenea, Colegiul apreciază ca lipsită de suport suspiciunea recurentului Nicolai Galici de imparțialitate a magistratului Nicolae Craiu, pe motiv că anterior a participat la examinarea altor cauze conexe, în care Nicolai Galici a avut calitatea procesuală de participant la proces. Or, deși, recurentul a invocat acest argument ca

temei de recuzare a magistratului Nicolae Craiu, nu a exemplificat și nu a adus la cunoștința Colegiului la examinarea căror cauze conexe a participat acest judecător, care este interconexiunea acelor cauze cu prezentul litigiu și de ce această circumstanță ar putea crea magistratului Nicolae Craiu o idee preconcepută asupra soluției ce urmează a fi pronunțată asupra fondului prezentului litigiu.

Raportând prevederile legale precitate la circumstanțele cauzei, Colegiul conchide că motivele invocate de Nicolai Galici nu se încadrează în dispozițiile art. 50 din Codul de procedură civilă, care reglementează în mod exhaustiv temeiurile de recuzare a judecătorilor și a inadmisibilității participării judecătorilor la judecarea cauzei.

Astfel, Colegiul conchide că circumstanțele invocate de către Nicolai Galici în susținerea cererii de recuzare nu indică la existența unor prejudecăți sau idei preconceptuate a magistratului recuzat, susceptibile de a-i afecta imparțialitatea subiectivă, în sensul definit în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Articolul 2 din „Principiile de bază ale independenței sistemului judiciar” redactate de Națiunile Unite în 1985 stipulează că „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințări sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”. Conform art. 8, judecătorii „se vor comporta întotdeauna de așa măsură încât să păstreze prestanța postului lor și imparțialitatea și independența sistemului juridic”.

Existența imparțialității, în sensul conferit de art. 6 § 1, se determină prin aplicarea unui test subiectiv, constatând în examinarea convingerilor personale ale unui judecător anume într-o cauză dată și, în același timp, pe baza unui test obiectiv al cărui scop este de a stabili dacă judecătorul a oferit garanții suficiente pentru a elimina orice dubiu legitim în cauză respectivă.

În Recomandarea sa nr. R(94) 12 privind independența, eficiența și rolul judecătorilor (Principiul I.2.d), Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a stabilit că „Judecătorii trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a lua hotărârile imparțial, în conformitate cu conștiința lor și cu interpretarea pe care o dau faptelor, respectând regulile relevante stabilite de lege”.

Potrivit criteriilor enunțate de apreciere a imparțialității obiective a judecătorului recuzat, Colegiul conchide că nu există circumstanțe care ar pune la îndoială rezonabilă imparțialitatea acestuia.

Din considerentele expuse și având în vedere faptul că cererea de recuzare depusă de depusă de către Nicolai Galici este neîntemeiată, Colegiul ajunge la concluzia de a o respinge.

În conformitate cu art. 50, art. 52 și art. 53 alin. (5) din Codul de procedură civilă, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea depusă de Nicolai Galici cu privire la recuzarea judecătorului Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție Nicolae Craiu de la examinarea cauzei civile intentate la

cererea de chemare în judecată depusă de Ion Macovei împotriva lui Nicolai Galici cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere, încasarea prejudiciului cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Ala Cobăneanu

Victor Burduh

Aliona Miron

Nina Vascan